

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissaptes

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
 Fora ciutat... » 1'50 »
 Extranjer y Ultramar... » 10'00 l'any.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent... 0'10 Ptas.
 » atrassats... 0'15 »
 » » pera los
 no suscrits... 0'20 »

ABUSOS SENSIBLES

No som nosaltres sols los que 's lamentan dels abusos que d' uns quants anys ensá vé tolerant lo Consistori dels Jochs Florals de Barcelona respecte á permétrer vejín la llum pública obras pertanyents al volúm anyal y quina primacia los Adjunts tenen lo dret de saborejar primer que ningú més.

Desde que la poética festa del mes de Maig vé paulatinament desviantse de son bell objecte, desde que en ell va donantse lloch secundari á la poesia propiament dita, s' observa que minvan los escrúpols dels Consistoris y miran ab indiferencia com lo mercantilisme s' aprofita y dona á la estampa en periódichs y folletos, discursos y altrás composicions propias del Certámen. Un diari escrit en catalá, ab la mira de servir als seus subscriptors las primicias de l' aplech anyal, introduhí la mala costúm de fer coneixer en sas planas los discursos presidenciales y de gracias, treballs que luego son reproduhits per infinitat de periódichs catalans y que contribuheixen ab tal fet á fer perdre part del interès ab que lo volúm deuria ser esperat.

Y com donat lo primer pas en la vía del abandono costa poch donar lo segón, nos trobém enguany en que un setmanari local ja no s' acontenta ab voler donar interès en sas columnas reproduhint los discursos dels Srs. Picó y Pereña, sino que duhent més enllá lo mercantilisme ne fa llibre y 'l posa á la venta pública. A seguir

aixís la incomprendible tolerancia dels Consistoris, no desconfiém de véurer aviat com algun altre periódich aprofita lo que sembla que no es de ningú y disposa la impresió de un ramellet de las tres flors á fi de véndrel en honra y gloria de son profit particular. No s' adona de lo que está passant l' honorable cos d' Adjunts?

Varis son los que desaproban la conducta del Consistori actual per la publicació dels discursos de que hem parlat feta en folleto apart y posat á la venda, pero aquestos senyors no deuen contentarse ab planyers del mal, sino que examinant la vida efímera que avuy los Jochs Florals portan, están en lo deber de cridar á comptes al Consistori y lo dia de la única reunió que la corporació celebra, d' aquesta queixa y de moltras altres existents, se 'n poden fer un feix que ben discutit y garbellat pot dur la reforma dels Estatus vigents y rejuvenir la Institució marcantli nova vía, donchs que ara está fora de carril.

No es que vulguém lo compliment extricte del reglament primitiu, no. Ell, encara que fos complert ab zel, no respon ja al esperit dels temps presents y per aquesta rahó se fa de necessitat sa reforma; han cambiat molt las cosas en trenta quatre anys y la escola catalanista moderna vol que los poetas cantin sense fel y que los pensadors y los polítichs, tot aplaudint als poetas, fassin sa tasca apart y no en barreja informe.

Cada institució catalana deu tenir ben marcat sagell de originalitat.—J. S.

Teatro Catalá

La Victima expiatoria.—Comedia en 3 actes y en vers, de autor anónim. Estrenada lo dia 5 de Juny en lo Centre Catalá de Sans.

La obra té escenas magníficas y de efectes encertats. Sa versificació es fácil. L'argument está ben plantejat, si be lo desenllás peca d' exagerat

La concurrencia aplaudi diferentes vegadas durant la representació, y en especial als finals de acte. L' autor sigué cridat ab insistencia, mes volgué guardar l' anónim y no 's presentá.

La execució fou acertada per part de la Sra. Serradell, y dels Srs. Sacristá, Serra, Baixench y Puig.—X.

Una celebritat

Se tracta d' un catalá que 's troba—poch mes ó menos—(y perdonin que no digui «menys,» perque jo escrich en catalá del qu' are 's parla; tindrà mitja edat, y está—suposemho aixís—á la meytat de la *Novela de la vida*. Quan hi vingué, segur es que en son passaport l' hi expediren la patent de celebritat, perque ja 's veje molt aviat que no era *Un barret de riallas* d' aquells que predican las vuyt horas y no 'n treballan cap, ni un *Trencalós* dels que tot lo que tocan ho esguerran. Se va véurer qu' era *Lo contramestre* encarregat de dirigir *La carta de navegar* de nostra llengua mare.

¡Vatua *Lo ret de la sila*! ¡Si 'n va fer de *Palots y ganxos* primer, fins que conseguí escriure ab *La ratlla dreta*, demostrant que tenia *La vivó del estornell* y qu' era capás de ser *Lo cantador* de tots los problemas socials!

Aixís com d' alguns que son sas clepsas com *Las carbassas de Montroig* y tenen la mania de volguer semblarse á aquell célebre *Rector de Vallfogona*, quan ni sisquera han sigut *Estudiants de Cervera*, se 'n diu *Los envejados*, ó be qu' es son cap com *La balá de vidre*, mania que fentlos *Cura de moro*, aixó es, administrantlos unas quantas *Pildoras de Holloway*, potser los hi desapareixeria, ell, al contrari, se pot dir que quasi be *A macha martillo*, perque ha sigut ab uns trenta anys escassos, ha demostrat que son cervell era com *Lo rovell del ou*, qu' es tant bó y sustanciós.

Encare recordo quant aparagué un dia tocant *L' esquella de la torratxa* anunciant que en un *Mercat de Calaf* hi havia platas de crema que feya ab rovells d' *Ous del dia*, la célebre *Vaquera de la piga rossa*, de aquella vila; y cantant las excelencias del pá que 's venia en *Lo forn del rey*, pá del qual se servian desde los nobles de *Lo castell dels tres dragons*, instalat allí prop, fins los humils *Pescadors de Sant Pol*, y del qual s' haguera servit hasta *Lo Moro Benani*, si no hagués sigut perque una dona que 's deya Tana y que també venia lo mateix que l' altra una mena de xorisso qu' ella 's fabricava y anomenava *Butifarra de la llibertat*, veyent una alusió en aquells anuncis y tenint *Cua de palla*, ágafá malicia á la vaquera, venjantsen

de un modo tal, que tothom parlava luego de *La vengansa de la Tana*.

Perque 'l sentissin fins los de *Sota terra*, y amparantse—mes que en *Lo trinch del or* de *Los egoistas*,—en *Lo llibre del honor* de sas lligítimas aspiracions, fent més soroll qu' aquell célebre *Timbal del Bruch*, va conseguir rómprer lo *Cércol de foch* en que tancada estava nostre llengua, de un modo que no ho haguera pas fet millor cap *Ferrer de tall*, y dihent com en Prim: «ó faixa ó caixa», ell, no volguent ser com aquells *Polítichs de gambeto* que dihentse lliberals no saben borrar de *La nostra bandera* aqueixa iniquitat que se 'n diu *La pena de mort*, puig ja n' hi ha prou ab la *Mort de la Paloma*, qu' al fi ben guisada se 'n pot fer un excelent arrós, y que enrahonan molt per no servir mes que per posar *La sabateta al balcó* com la canalla, cridá: *O rey ó res*, y efectivament, fou per la poesia catalana, no una nulitat, com *L' últim rey de Magnolia*, sino son *Angel de la guarda*, fins á deixarla, *Si us plau per forsa* y pesés á qui pesés, constituída en *Senyora y majora* de sí mateixa.

Pero com qu' aquell que val de debó, se 'l pren de vegadas ó per *Lo rústich Bertoldo* ó per *Lo boig de las campanillas*, degut á *Lo dir de la gent*, que molts cops sense *L' Urbanitat* que requereix tractar ab *Liceistas y cruzados*, aixó es, ab tiris y troyans, se creu ab dret per desheretar á qui es ab justicia *Lo pubill* ó *L' hereuhet* de sos talents, prompte s' hi ficá *La bruixa*, puig que no faltá ¡vatua *Judas*! qui ab capa de *Monjo negre*, y pensant coneixer molt bé *Lo teatro per dins*, ja que creya á aquest á *La posta del sol* de son esplendor, volgué guanyar *Cent mil duros*, y per art de *La má del inglés* se separá de qui li feu sentir *Lo primer amor* de las lletras catalanas, empunyant *La fals* per ser *Cap de colla*. Revolotejant com *Las papellonas*, y pecant *Per carta de mes*, volgué fer *Las francesillas* de ressucitar *Las modas* dels antichs usatjes d' *Héroes y grandesas*, que, si s' enorgullian provocant una *Batalla de reynas*, desdenyavan á qui ostentava en son pit *La banda de Bastardia*. Cregué donchs que com los *Segadors* fan pel juny, necessitava segar aquell *Gra y palla*, y rebrotarlo, sent per ell á manera de la *Dida*, que l' hi donés nova vida; pero sols va ser lo *Didot*, que en lloch de posarli *Joyas de la Roser* (una coneguda meva que las té de primera) l' hi posá un fals *Collaret de perlas*, que doná per resultat fer las ganancias d' aquell *Apotecari d' Olot* que ell mateix se bebia las medicinas.

Ab lo dit, veurán que no 's tracta de cap humil *Guarda-Agullas*, sino de un escriptor que lo mateix surt ab un *Ciri trencat* que 'ns fa riurer en gran, que per menos de lo que val un *Café y copa* veguda ab aygua dels *Cantis de Vilafranca*, mimva nostras penas, sense procedir tal com ho fa algun *Metje dels gegants* que per aquí corra; é igualment sap ensenyar quin es lo *Plor de la madrastra*, demostrant que n' hi ha algunas capassas de fer patir á sos afillats volguent tenir lo *Punt de las donas* de portar al pit una *Rosa blanca*, com á penyora de tendresa, quan aquella es com *Lo lliri d' aigua*, que 's mustiga al sol buf.

Per lo que 'ls hi dit, ja veuen que no es pas un *Joan doneta*, dels que sols serveixen per anar al Liceo quan

una bona moxa canta l'*Africana*, ó s'entusiasma ab los tres cotxeros dels morts del *Profeta*, ó be aplaudeix aquells de las espasas llargas del *Faust*, y 's distingeix per passejar per la *Rambla de las Flors* y remenar las peras en la *Festa del barri*, ó anar ab las fillas de *Donya Guadalupe* á trobar al *Sagristà de Sant Roch* quan toca la *Campana de San Llop*; ó passa las *Nits de lluna* sentint *Cuentos del avi*, ó be *Cuentos de la vora del foch*, en los que s'hi explica lo que passá en l'*Hostal de la farigola*, l'hermosa *Rondalla del infern* ó la típica cansoneta de la *Filla del marxant*, la remor produhida per las *Euras del mas*, las virtuts de la *creu de la masia*, ó bé l'història de *Barba-roja*.

No crech tenir de enrahonar més, per que vegin clar de qui 's tracta en aquest article-geroglífich. ¿Lo coneixen?

E. RIERA MATEU.

Barcelona 1 Juny 1892.

A la meva mare

Quan jo era nin, jòh mare m'abrassavas
folla d'amor!
llagimejant tos ulls mon front besavas
y de los besos que aquell temps me davas
sento l'ardor.

Després creixí: avuy, oh mare mia,
no 'm besas pas...
ja tan sols del amor en la follia
dona á mon front la meva dolça aymia
besos de glas.

Un temps va ser que al véure't entristida
deya innocent:
lo meu amor es teu, teva es ma vida,
ta boca en prova d'un amor sens mida
besant ardent.

Are jo ja no 't dono cap besada,
tu á mí... tampoch;
la meva boca per l'amor secada
avuy dona tan sols á ma estimada
petons de foch.

En tot lo breu durar de nostras vidas
¡qu'ets ingrát cor!
Perque ab aytal facilitat oblidas
per caricias, qui sap, potser fingidas,
l'inmens amor?

IGNASI TRULLÀS.

1892.

Teatros locals

Lirich.—Dissapte passat s'estrená la comedia en tres actes *Las vengadoras*, original de D. Eugeni Sellés, obra refundida de la que ab igual títol doná á la escena alguns anys enderrera.

No farém aquí un judici de l'obra, ja que quan s'estrená últimament á Madrid, nostre distingit corresponçal en la Cort, s'en ocupá extensament; sols farém constar que la producció del Sr. Sellés va ser aquí ben

rebuda, celebrant lo numerós públich qu'omplia per complert lo teatro, los brillants pensaments y las frases més intencionadas en que abunda l'obra. Aquesta signé molt ben interpretada per la companyia que dirigeix la Sra. Tubau, distingintse, á més de aquesta actriu, las Sras. Lamadrid, Badillo y Alvarez, y los Srs. Sanchez de León, Vallés, Peña, Manso y Guerra.

S'ha posat en ensaig la comedia *Maria Egipciaca*, que 's posará en escena proximament.

Tivoli.—La sarsuela *El diablo en el cuerpo*, hi ha hagut quasi necessitat de retirar-la del cartell, lo qual ja era de presumir perque, vaja, alló no anava en lloch. Era un dimoni que no portava malicia.

¡Llástima de treball que 's varen pendre los traductors!

Are s'anuncia lo próxim estreno de una obra en quatre actes que porta per nom *Surcouf*.

Veurém qué será.

Novetats.—Dijous de la setmana passada s'estrená la comedia de A. Daudet, *El obstáculo*, arreglada al castellá por lo Sr. Mario (fill).

Aquesta obra té per base la teoria de la herencia hereditaria y á dir la veritat, lo seu autor, com si no estés molt segur de las teorías que presenta, no ha sabut pas convencens del tot.

L'argument, dit en pocas paraulas, es lo següent. Está á punt de celebrarse 'l casament del marqués d'Alein ab Magdalena de Remondy, quan lo tutor d'aquesta nega lo seu consentiment, fundantse ab que 'l pare del marqués havia mort boig després de sufrir cruelment durant quinze anys, y per conseqüència 'l fill, per fatal lley d'herencia, está destinat á ser víctima de igual enfermetat. Pero no es aquesta la verdadera causa de la oposició del tutor á tal casament, sino l'apoderarse ell del dot de Magdalena. La mare del marqués, devant del desespero del seu fill, arriba fins á voler fer creure que no l'ha tingut en lligitim matrimoni; pero al fi 's descubreix la veritat, y com era de preveure, 's casan los dos promesos, ja que Magdalena ha arribat á major d'edat y ha descubert las malas intencions del seu tutor.

La obra tota ella resulta bastant melodramática, y per lo tant falsa en molts passatjes. En nostre concepte l'acte millor es lo del convent y dintre d'aquest sobressurt la escena dels dos estimats, que produhi excellent efecte.

L'obra signé ben desempenyada per part de tots los actors, distingintse en primer terme lo Sr. Mario en lo paper de Dubois, que detallá com ell sab ferho; los Srs. Tuhiller y Cepillo, y las Sras. Guerrero, García y Alverá.

Eldorado.—Segueix representantse *El rey que rabió* todas las nits. Y lo públich segueix omplint lo teatro y celebrant los xistes y la música que conté l'obra.

Endevant y que duri.

Calvo-Vico.—No he tingut ocasió de veure la sarsuela *De Herodes á Pilatos*, darrerament estrenada; pero segons se m'assegura no he perdut gran cosa.

Del mal el menos.

S' està ensejant la sarsuela *Las Campanadas*, de la que hi han molt bones notícies.

Circo Ecuestre.—L' actual atracció d' aquest Circo, es lo clown Rosco, que presenta tres porchs (ab perdó sia dit), molt ben amestrats, y als que fa executar varias habilitats.

Pero ab lo que més aplausos obté dit clown, es quan vestit de dida presenta un garrinet qu' imita una criatura y que fins diu *mamá!*

Es lo que 'ns quedava que veure.

Per aquesta setmana estava anunciat lo debut dels gimnastas en miniatura, los jermans Cañadas.

Circo Español Modelo.—S' ha despedido ja del públich l' afamat tirador Mr. Rihel, que tants aplausos ha obtingut.

Se preparan nous é importants debuts, que segurament mantindrán lo favor del públich aficionat als espectacles gimnásticos.

LABRUGUERA.

Nostres Corresponsals

Vilanova y Geltrú, 10 Juny de 1892.

Sr. Director de Lo TEATRO REGIONAL.

La excelent companyia que ab tanta acceptació dirigeix lo Sr. Borrás, ha inaugurat la série de estrenos, ab lo del preciós drama filosófic *Ateos y creyents* del reputat escriptor D. R. Bordas, que fou bastant celebrat per la distingida concurrencia que acudí á la representació.

Un verdader aconeixement ha sigut l' estreno del drama trágic *Hydro-Mel*. Las molts bellesas que encloa la magistral creació del Sr. Ernest Soler, eran freqüentment interrompudas per unánims aplausos, essent cridat á la escena ab gran insistencia tan aplaudit poeta al final de cada acte, rebent al final de la obra una entussiasta y delirant ovació.

A la sortida del teatro fou acompanyat per un numerós grupo y obsequiat ab una magnífica serenata, vegentse obligat á tenir que dirigir la paraula al públich que no 's cansava de aclamarlo, ab los següents improvisats versos:

Vilanovesos, ab tot lo cor
 vos agraheixo lo gloriós llor
 que tots á l' hora m' haveu cenyit:
 no tinch de dirvos com l' he agraht:
 lo goig de l' ánima, nó 's diu, se sent.
 Per demostrarvos mon agrahtment,
 lo cor deuría mostrá al instant
 perque vegesseu com va esclatant
 tot de flors bellas, d' aroma fi,
 que com vos aymo vos han de dí.
 La nit aquesta no oblidaré;
 tant temps com visca recordaré
 la bondat vostra, vostres afanys.
 Oh, Vilanova, viscas molts anys.

Una interpretació ajustada contribuí al éxit de la representació, en la qual ratllá en una gran altura lo Sr. Borrás.

Fentme eco de tot Vilanova, rébi lo digne hereu del ilustre D. Frederich Soler, nostra entussiasta enhorabona com autor dramátich y per las preciosas telas degudas á son mágic pinzell que enriqueixen la Biblioteca-Museo-Balaguer.

La orquesta del Tivoli ha aumentat son repertori ab la célebre sardana del mestre Bretón, que ha sigut molt aplaudida.—Lo CORRESPONSAL.

P. E.—En la crónica del Dr. Hall-ado del *Diario de Villanueva y Geltrú*, corresponent avuy, 12, he vist que pretén gresserament enfosquir la espontánea ovació tributada al Sr. Soler. Fins lo próxim número, Dr. Hall-ado.

Mollet del Vallés, 13 Juny, 1892.

Sr. Director de Lo TEATRO REGIONAL.

A Caldas de Montbuy treballan desde 'l dia de la Ascensió, duas companyias dirigidas respectivament per los Srs. Molgosa y Tresols.

Lo dia 21 de Maig pujá una companyia d' aficionats de Sant Andreu, dirigida per lo Sr. Vinyas, que posá en escena *D. Juan de Serrallonga*.

La companyia del Sr. Tresols ha donat ja tres representacions, posant en escena *¡Mal pare!*, *Lo Forn del Rey*, *Lo ferrer de tall* y tres pessas; pero com vaig preveure, l' auditori escasseja, perque no es are la de las feynas agricolas, temporada apropiat.

Los aficionats de Mollet, baix la direcció del intelligent jove Sr. Rodón, representaren ahir á Sentmenat *La Flor de la Montanya*, obra que devían representar aquí si no haguessin sigut desbancats per la altra sobredita companyia.—P.

De segur

Ja feya més de mitj' hora
 que s' estavan assentats
 á propet de la riera
 sens parlarse ni un instant.
 ¡Prou que 'l lloch n' era d' alegre,
 prou volia ella parlar!
 mes ell, cap-baix continuava
 solament rasantse 'l nas,
 com si tingués molts penas,
 com tenint molts mals-de-cap,
 fins qu' ella trencá 'l silenci
 que 'l cor li embargava tant
 dihent, ab veu tremolosa
 boy tement un desengany:
 —Que potsé 'm tens per perjura
 del amor que 'ns vam jurar?
 tal volta creus que 'l meu mimva,...
 que á un altre 'l cor he donat?
 ¿que t' assalten altres duptes?
 digas, responme, ¿qué hi ha,
 que fas eixa mala cara?...
 —Tonta, 's compren aviat,
 (va dí 'l xicot qu' era poeta)
 no crech tinguís altre aymant,
 tampoch t' he cregut perjura.
 Callava per inspirá'm,
 y en quant á fer mala cara
 sols tinch de ferte constar
 que fa més de quinze días
 que calent no puch menjar.

JORDI MONTSERRAT.

Important pera las Societats Recreativas

Animat per lo més bon desitx, lo qui suscriu aquest avís, fundá en la premsa una Secció pera la ressenya de las funcions teatrals donadas en las Societats particulars, ab objecte de que, tal com se mereixen, poguessin tenir un òrgano amich d'ellas. Que lo pensament ha sigut ben acullit per part de las Societats interessadas, ho prova lo bé que son rebuts en los respectius locals los redactors d'aquest periódich, las distincions de qu'hem sigut objecte, y lo cada dia creixent número de invitacions que rebém pera assistir á sas particulars festas. Per tolas aquestas causas la Secció de *Societats Recreativas* va en augment cada dia, y encara no podém parlar de tolas las que aném, ni podém anar á tolas las que actúan. Segons nostres informes, passen de dos centas las societats existents á Barcelona y sos voltants, y ellas absorvirían del tot las planas de LO TEATRO REGIONAL si de casi tolas haguessim de parlar cada setmana.

Creyém que las Juntas directivas se farán cárrech de aquestas rahons y abonarán l'acort que hem adoptat.

D'avuy endavant, en la Secció aludida, ressenyarém tant sols las representacions de obras catalanas.

Nostra voluntat ha sigut sempre la de contentar á tothom, y per aixó fins avuy, no obstant de que nos sujerí lo pensament l'objecte de fomentar lo desarrollo del teatro catalá, haviam parlat igual de las que posavan comedias castellanas que de las que 'n representavan de catalanas. Pero avuy que ja 's trova aquesta Secció á son total desarrollo, hem cregut ja arribada l'hora de establir en tot nostre primitiu pensament.

Aprofitém aquesta ocasió pera renovar l'advertencia de que tolas quantas Societats desitjin veurer insertadas las ressenyas de sas funcions, procurin enviarnos avís ab dos ó tres dias de anticipació, sense lo qual no 'ns es posible donarne compte.

Y exposat nostre acort, alentém á tolas las Societats Recreativas á que tinguin especial predilecció en representar obras de nostre gloriós Teatro Catalá, pera quin motiu creyém que nostre plan ha de servirlos d'estímul.

J. XIMENO.

Era somni

Avuy t'he vist en somnis mes ¡tan bella!
 com cap brillanta estrella
 de las que brillan en lo blau satí;
 jo 't mirava ab los ulls de passió encosos
 y entre sospirs y besos
 també 'm miravas ab passió tu á mí.

Erats tu, érats tu quan ta consciencia
 pura com flor del bosch llensava essencia;
 tos llavis carmesí
 s'han posat en los meus ab passió pura
 pro al despertar, impura
 has tornat ser. ¡Tot era somni al fi!

JOSEPH MORATÓ GRAU.

Girona.

Societats recreativas

ANTICHS GUERRERS.—Diumenge al vespre doná funció, formant part del programa la bonica pessa catalana *Contents y enganyats*, original dels Srs. Miravent y Mestres, individuos d'aquesta Societat y estrenada ab molt bon éxit en lo teatro Novetats, durant la última temporada.

La representació donada en los *Antichs Guerrers* obtingué una interpretació tant esmerada que demostrá la havian apresat ab carinyo. Los quatre únichs personatjes que hi surtent tingueren acertats intérpretes en las Sras. Corretjer y Cau y en los Srs. Miravent y Vilaplana. Autors y actors sigueren ab justicia felicitats.

NIU GUERRER.—Aquesta popular y distingida Societat celebrá una vetllada musical dirigida per lo jove Sr. Comella.

Lo programa variat y escullit sigué aplaudidíssim per lo bé que cumpliren los executants Srtas. Balbis, Oltra y la simpática nena Sisteré y los Srs. Mir, Fernandez, Maspons, Carreras, Cerqueda, y Romeu.

Entre las composicions debém citar las catalanas *Tristesa* de Maspons y *Cantata al Niu Guerrer* de quina primera audició ja varem donarne compte.

Lo Sr. Comella meresqué aplausos y felicitacions per la bona direcció de la vetllada.

A propòsit d'aquesta Societat creyém del cas ampliar la ressenya feta en lo número 17, en que 's posaren en escena las parodias *La Esquilla de la Torratxa* y *La Marmota*. Dita funció sigué d'obsequi. Hi prengué part important lo Sr. Mora, per quin motiu rebé aplausos, felicitacions y un preciós y artístich regalo costejat per varis Srs. Socis.

J. XIMENO.

BERENGUER—Per lo benefici dels joves Vicents Mirabet y Joaquim Pujol, donat dissapte á la nit en aqueixa favorescenda Societat, se posá en escena lo drama *Ló lliu d'aygua*, desempenyantlo ab acort las Srtas. Varela y Balmes, nena Venancia y lo Sr. Clavé, secundantlos regularment los Srs. Monpel, y los beneficiats. En un intermedí se tocá ab guitarras y bandurrias un potpourri que fou aplaudit. Al finalisar, lo Sr. Barba cantá la romanza *Libertat* acompanyada al piano per son autor Sr. Lopez, mereixent los honors de la repetició.

En vista de lo avansat de la hora se suspengué la representació de *Lo virolet de Sant Guim*.

LA CATALANA.—Conforme anunciarem en nostre prop passat número, diumenge á la nit tingué lloch la tan esperada vetllada ab motiu dels exámens generals dels alumnos de la Academia que la mateixa Societat patrocina. Obri la festa lo Sr. Ylla ab un discurs que sigué aplaudit. Seguidament dels exámens dels deixebles preparats pel acte, llegiren poesias alusivas al mateix, la Sra. Balmes y los Srs. Lazatornil (Manel y Modest), Carpintero (Juli y Carlos) essent rebudas ab aplausos. Acte seguit cantá l'ária de *La Tempestad*, lo Sr. Rius y el duo de tenor y barítono de la *Marina*, acompanyat del Sr. Diez. Lo Sr. Marcel tocá varias

pessas ab lo violí y lo Sr. Balada ab lo clarinet, acompanyantlo ab lo piano lo Sr. Oliveras, resultant ben executadas. Lo director de l'Acadèmia Sr. Rojo llegí lo discurs final y per últim lo coro de la mateixa interpretá magistralment lo *Glòria á Espanya* de 'n Clavé.

Ab un ball de societat acabá la vetllada de la que guardarem un grat recort tots los que tinguerem lo gust d'assistirhi.

ALMOGAVAR.—Entre altrás obras se representá la bonica sarsuela *Lo primer dia*, que resultá molt ben interpretada, distingintshi notablement la simpática Srta. Faura y los Srs. Martí, Ribera, Mas y Mulleras. Per ausencia del ex-director d'escena de la mentada societat, Sr. Rius, ha sigut nombrat per substituirlo l'aplaudí soci aficionat de la mateixa D. Ramon Martí. Nostra enhorabona y procuri donarnos repertori catalá.

TERTULIA SERRA (SANT GERVASI).—Al anunciar la funció donada en aqueixa Societat lo dia 5 del corrent, hi feren constar á més de *Las dos joyas de la casa*, la comedia *Castor y Polux*, no sent aixó cert, ja que per indisposició repentina del soci Sr. Boada, tingué de suspendrers la segona de ditas produccions.

La vritat abans que tot.

R. OJEDA.

Antichs Guerrers

Segon Certámen Literari-humorístich-casulá.—Any 1892

Aquesta gran Societat
que te 'l *bon humor* per lema,
seguint lo mateix *sistema*
y norma que l'any passat,
fer una *Festa* ha pensat
pel segon *Aniversari*,
y perque puguin trovarhi
lo que 's diu *esplay* de cert
sense preàmbul^s ha obert
un *Certámen Literari*.

Certámen, que 'l nostre intent
es sigui tant *humorístich*,
que no hi hagi ni un sol *distich* (*)
ni un sol mot, ni un pensament
que á fer riure de valent
no vinga á disposició,
puig se sol dir, y ab rahó,
que 'l *quí felis vulga viure*
de los pesars s' ha de *riure*
y *riure* es nostra intenció.

Riure sens ferí á ningú,
ni sisquera á la moral,
ab la *rialla* natural
d' un cor de superbia, nú;
riure deliciós segú,
á tota *etiqueta* esquiu;
fent que del dolor mes viu

sigui la freda mortalla
una espontánea *rialla*
nascuda no sens motiu.

Volém que las tendres ninas
que 'ns honran, boy sent discretas,
rient obrin sas boquetes
que son nius de perlas finas:
que fins las *mamás* mesquinas
á las goixas de aquest mon,
riuin sense arrugá 'l front
per paraulas mal compresas,
ja que son las *agudesas*
un remey contra la son.

Volém que joves y vells
—Socios ó no de aquest *Centre*,
de tant de *riure*, lo ventre
s' hagin d' aguantar tots ells;
que 'ls quins tinguin los cabells
blanchs, se 'ls tornin com la mora
d' alegres, puig lo *quí plora*
ja es sabut que se envelleix,
y en cambi posan molt greix
los que riuhen á tota hora.

En fi, volém fer la guerra
—ja que som *Guerrers Antichs*,—
á las *penas* y als *fatichs*
que 'ns aqueixan á la terra.
Tant del plá com de la serra
rebuts serán desseguida.
Riure y riure sense mida
es lo nostre punt directe,
y á tal fi y á tal efecte
havém fet aquesta

CRIDA

La Societat ofereix la FLOR NATURAL á qui millor cantí en vers sobre l' amor —Lo *quí* obtingui aquest premi, com á bon guerrer, ne farà present á una dama essent proclamada reyna de la festa.

La mateixa Societat ofereix una EYNA ÚTIL É INDISPENSABLE PERA UN GUERRER, al millor treball en vers de tema lliure.

UNA MAGNÍFICA FRUYTERA DE CRISTALL DE BACARÁ oferta per D. Joseph Mäs, á qui millor cantí en vers las delicias de beure ab porró.

UN BARRET QUE HI CÁPIGA TOT ofert per D. Ignasi Brichs á qui descrigui millor en vers ó prosa, las peripecias de un sombrero.

Lo Sr. Codina ofereix UNA PETACA DE PELL DE RUSSIA AB INICIALS DE PLATA á qui descrigui en vers ó prosa, ab més sombra, una agafada de mona.

UN PRECIÓS VEHÍCUL CARREGAT DE COSOTAS QUE 'S TORNAN FUM Y CENDRA ofert per D. Rafel Amat á qui descrigui millor en vers ó prosa, las delicias de ser arrossegat ó bé las ventatjas d' anar més bé malament á caball que bé á peu.

UN OBJECTE ÚTIL per anar de viatge, ofert per D. Jaume Brugarolas á qui descrigui millor un viatge en ferro carril en un vagó de tercera.

UN OBJECTE FANTÁSTICH, ofert per D. Joaquím Marsillach al que escrigui millor en vers una carta á la promesa.

(*) Vers llatí.

UN OBJECTE ARTÍSTICH, ofert per D. Tomás Torrent, á qui descriguí ab més bon acert en una auca de redolins las peripecias de un alabardero del Plá del Os (á) emblanquinador.

UNA DOTZENA DE MITJONS DE MOLTS COLORS, al que presenti una composició en vers que diga més disbarats en menos paraulas ofert per D. Anton Guamis.

UN OBJECTE D'ART, á la mellor poesia tractant de las mandonguillas, ofert per D. Jesús Carrera.

Los germans Crespi donarán UNA COSA que pot servir al que en vers expliqui la millor manera de gastar quatre duros en un dia disfrutant més.

VARIS OBJECTES D'ESCRITORI, á qui reproduheixi ab més exactitut en vers ó prosa, las escenas més divertidas que passen en una barraca de memorialista ó escribent dels que tenen més parroquia de Meneguillas y Quimenes, ofert per D. Rafel Amat.

UN preciós CHATELAIN ofert per D. Joseph Pal á qui descriguí més humoristicament en vers las angúnias que passa un aficionat á fer comedia.

UNA LLANGONISSA, de las que venen embolicadas en un paper de plata al que en forma de cansó descriguí ab més sombra una fontada á la font del ferro de Gavá, ofert per D. Isidro Lluch.

UN OBJECTE D'ART, ofert per un soci al que millor descriguí en vers ó en prosa als ballayres de la Societat.

UN SALABRÓS VIOLÍ sense cordas ni arquet ofert per los germans Srs. Mitjavila al que millor desenvolli la influencia dels grahons d'escala en la república de las lletras.

CONDICIONS

Los treballs per optar als premis indicats, deurán ésser tirats dintre 'l'bussó de la Societat, avants de las dotze de la nit del diumenge dia 17 de Juliol, anant cada composició acompanyada d'un plech clos contenant lo nom del autor y en lo sobre lo títol del treball y un lema que deurá figurar igual en lo mateix.

Totas las composicions deurán ésser escrites en catalá del que ara 's parla, pera que tothom ho entenga y á més inéditas pera evitar malas interpretacions de la gent que tot ho sap.

Lo fallo se publicarà quatre dias avans de la repartició de premis que tindrà lloch á las nou de la nit del 25 de Juliol, festa de S. Jaume, patró dels castellans y protector dels melons y síndrias.

Sols podrán pendre part en aquest Certámen los socis d'aquesta Corporació.

Local de la Societat, 11 del mes de S. Joan de 1892.

Composan lo Jurat Calificador, los Srs. D. Joseph M. Pous, *President*.—D. Joan Busquets.—D. Agustí Mitjavila.—D. Jaume Brugarolas.—D. Joseph Crespi.—D. Anton Cardona.—D. Joseph Vilaplana, *Secretari*.

Novas

Lo plech de folletí del drama *L' Agulla* que reparatím avuy, porta los números 69-70 y 75-76.

++

Pera dijous estava anunciat lo segon concert de la

temporada, per la Societat Euterpe. En lo proxim número publicarem la ressenya de costum.

++

Hem rebut un exemplar del monólech escrit en vers, *Any nou, vida nova*, original de D. Domingo Bartrina, estrenat ab éxit en lo teatro Calvo-Vico la nit del primer de Jener del present any.

Agrahím á son autor la deferencia.

++

La companyia que dirigeix lo primer actor Sr. Bons havent terminat sos compromisos ab la empresa del Teatro Romero, actuará desde avuy dissapte en lo teatro Familiar del Clot. Ha entrat á formar part de aquesta companyia, lo jove actor Sr. Olibet.

++

L'import de 122 pesetas, (cantitat que anunciarem havia recautat pels pobres lo Centro Roger de Flor,) s'ha invertit en 320 pans de tres lliures, que 's repartiren, confirmant la nova de nostre passat número, lo últim diumenge en lo local de la mateixa Societat. Aplaudím la idea, que celebrarem se propague á tolas las demés societats.

++

Proximament veurá la llum ab lo títol de *Hojarasca* un tomet de historietas á la ploma, original del distinguit dibuxant D. Ramón Escaler.

També estava anunciat pera aquesta setmana, la sortida de *La ciutat d'en Nyoca*, viatge humorístich original de D. J. Ayné Rabell, ab dibuixos de R. Lago.

CONCURS DE EPÍGRAMAS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 18)

Continuació de la llista dels plechs rebuts:

N.º 4, de D. Anton Casanovas.

N.º 5, » » J. Torres, V.

N.º 6, » » Joseph Galcerán.

N.º 7, » » Pere Giralt.

N.º 8, » » F. Gironés.

N.º 9, » » Enrich Riera Mateu.

N.º 10, » » Claudi Mas, (Jordi Montserrat.)

N.º 11, » » Joan Tarré.

N.º 12, » » A. Pallejá.

N.º 13, » » Enrich Mestres Forns.

Segons la Base 3.ª, queda de temps pera l'envio de plechs fins avans de la sortida del número 22.

Passatemps

Un perruquer de no recordo quina ciutat, se feu anunciar del següent modo:

«Preciosíssimas pollas, pretenciosas pavas, presumits pavons, poderosos prínceps, pacients propietaris, prosaichs prestamistas, pobres poetas...

¿Pretenéu pentinarvos piramidalment posantvos pél postís pera pescar parella?...

¿Penséu perfumarvos perfectíssimament per preciosos procediments parisienschs?

¿Preteneu posarvos prompte pulcras perrucas primorosament perfeccionadas?

¿Penséu pintarvos patillas per pareixer polítichs personatjes?

Pues perinclits parroquians, pera proporcionarvos pentinats, postissos, perfums, pomadas, pintas, perrucas, pastillas per poch preu, pregunteu preferentment per Pau Petit, perruquer perfumista.»

—Perfectament; pera poder pentinar-se per perruquer parisienschs, pregunteu per plassa Peruviana, porta primera, pis principal.

M. GUERRA.

Epígrama

Lo pobre Climent Ragull
 quan sortia de casarse
 no sé com va entrebancarse,
 que caygué, y 's buydá un ull;
 y aixís al tractarse ara
 de bodas, diu en Climent:
 —A mi lo meu casament
 me costa un ull de la cara.

F. A.

Arenys.

Enigmas

XARADA

—¡Mossol! ¡Mossol! *Quart tres-quarta.*
 Vaja, cuyta, qu' es molt tart.
 ¡Hu-segonal quina pressa,
 ¡Voy! ja vinch; vaig al instant
 —Mireuse qu' es *tres-tercera:*
 diu que ve y xerrant está
 ab un *hu-tercera.* ¡Mossol!
 Mira qu' estém esperant.
 —¡Ja vinch! ¡Voy!
 —Tinch la *tres-prima.*
 tota seca de cridar.
 —Aquí van. *Quart dos y mitxa.*
 Bueno, podeu comensá.
 —Y quan val aixó mitxa hora?
 Hu, barato... vaja, un ral.
 —Ara *dosgirat-primer*
 qu' hem de fer moltes *total.*

CARLOS FREIXAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 —tenor
 4 2 6 2 3 7 —aucell
 3 2 1 5 6 —nom d' home
 1 7 4 5 —animal
 4 5 3 —tothom ne te
 1 2 —part del cos
 4 —consonant.

A. XALABARDER.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que trayentli cada vegada una lletra del devant dongui 'l següent resultat: 1.ª, utensili doméstich en plural; 2.ª, en lo teatro ne fan: 3.ª,

fruyta; 4.ª, per batre; 5.ª, lo qu' es llís; 6.ª, en las cartas.

A. PALLEJA.

GEROGLÍFICH

+ + + + +
 o o o
 :
 1/2
 1892

PAQUITO.

(Las soluciones en lo próxim número).

AVIS

Al primer que presenti en nostra Administració, Unió, 2, las soluciones de tots los Enigmas de aquest número, se li regalará un globo aerostátich, de 1'75 metros de altura.

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 19.

Endevinalla.—DIDAL.

Quadro.—C A M I L O
 R A
 N N
 S I T J E S
 S S

Problema.— 44

4

12

Enigma.— L A R R A

V I C O
 R U I Z
 T U T A U
 G A L V O
 R O M E A
 T R E S O L S

Intrínquilis.—CAPOTA.

GEROGLÍFICH.—PER XISMES LAS DONAS.

Ningú las ha remesas totes; 3, Trinitari Costa; y 2, Pau Sauleda.

Correspondencia

J. P. Mollet, ha fet bé. quedarà servit.—C. M.; Vilafranca. tindrà carta per correu.—F. A.; Arenys: rebut al entrar lo número en premsa.

F. Corbella Vilar; n' anirà algun.—A. N. Ton; es fluix.—F. Girbal; lo serviré en altra.—Doctor Pelalt; anirà.—F. Franquesa; algun.—J. T. R.; arreglat serveix.—J. Falp; pera l' objecte resulta poch enérgich.—Francesch Torres; en altre.—P. Colomer; veurá algo.—Carlos Fonoll; no va prou bé.—L. M.; vol fe 'l favor d' explicarse millor.—J. Mateu; de cap manera.—F. V.; practiqui mes.—E. R. M.; serveixen.

Supliquém als senyors que remetin treballs pe 'l correu, ab franqueix d' originals pera imprenta deuen ferho ab lo sobreescrit obert, pues per no estar enviats ab aquesta forma, tot sovint hem de pagar l' augment, además de rebrels ab retrás.

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch, 5.